ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Διαδικασία Αυτοαξιολόγησης στη Σχολική Μονάδα

Διαδικασίες και Εργαλεία

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Συγχρηματοδότηση Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Περιεχόμενα

Εισαγωγή 3

I. Βασικές διαδικασίες υλοποίησης του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ 5

II. Ένα ενδεικτικό μεθοδολογικό πλαίσιο για τη διερεύνηση των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο 9

III. Θεματικό πλαίσιο της ΑΕΕ 12

IV. Εργαλεία διερεύνησης των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στη σχολική μονάδα 15

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως τονίζεται και στο **Βασικό Πλαίσιο** της ΑΕΕ (τόμος Α΄), κατά τη διάρκεια του **πρώτου τετραμήνου**, οι Σχολικές Μονάδες καλούνται να απαντήσουν στο ερώτημα: «ποια είναι η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο μας σήμερα». Η πληρέστερη και εγκυρότερη απάντηση στο ερώτημα αυτό απαιτεί:

1. Μια **γενική εκτίμηση** της εικόνας του σχολείου, την οποία πραγματοποιούν **όλα ανεξαιρέτως τα σχολεία που συμμετέχουν στο πρόγραμμα,** διατυπώνοντας μια πρώτη εκτίμηση για την οργάνωση και τη λειτουργία του σχολείου στο σύνολο των τομέων του εκπαιδευτικού έργου. Με τη διαδικασία αυτή, οι Σχολικές Μονάδες επισημαίνουν τις αδυναμίες και τα αξιόλογα επιτεύγματα του σχολείου, δίνοντας τη δυνατότητα στα μέλη της σχολικής κοινότητας να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα της κατάστασης του σχολείου και **να αναδείξουν τους τομείς που κατά προτεραιότητα πρέπει να διερευνήσουν συστηματικότερα**.
2. Μια **ενδελεχή διερεύνηση-αξιολόγηση** των επιλεγμένων τομέων προτεραιότητας που προκύπτουν από τη γενική εκτίμηση της εικόνας του σχολείου (1-2 ή 3 τομέων ανάλογα με τις δυνατότητες του σχολείου), την οποία πραγματοποιούν **από 3/θέσια και άνω Δημοτικά Σχολεία**. Με τον τρόπο αυτό, η Σχολική Μονάδα αποκτά εγκυρότερη γνώση της κατάστασης που βρίσκεται, προκειμένου να επιλέξει τα κατάλληλα σχέδια δράσης που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του Εκπαιδευτικού Έργου.

Το υλικό που περιέχεται στον παρόντα τόμο διαμορφώθηκε, με σκοπό να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς στην εφαρμογή του πρώτου σταδίου (πρώτο τετράμηνο) της ΑΕΕ στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Στο υλικό περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

α. Οι βασικές διαδικασίες που θα αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί κατά την υλοποίηση του πρώτου σταδίου της ΑΕΕ στα σχολεία (Σεπτ. 2010 – Ιαν. 2011).

β. Το μεθοδολογικό πλαίσιο για τη διερεύνηση των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.

γ. Το θεματικό πλαίσιο της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

δ. Τα εργαλεία για τη διερεύνηση των δεικτών ποιότητας στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Το υλικό και τα εργαλεία της ΑΕΕ (ενδεικτικές φόρμες και ερωτηματολόγια), που περιλαμβάνονται στο μέρος IV του παρόντος τόμου (εργαλεία διερεύνησης) καλύπτουν το σύνολο των τομέων και των δεικτών ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Το υλικό μπορεί να αξιοποιηθεί και κατά τις δύο διαδικασίες, της γενικής εκτίμησης της εικόνας του σχολείου και της συστηματικής διερεύνησης των επιλεγμένων τομέων. Ωστόσο, η χρήση του υλικού αυτού αφορά κυρίως στην υποστήριξη της συστηματικής διερεύνησης. Από το

υλικό αυτό κάθε Σχολική Μονάδα θα επιλέγει τις φόρμες και τα ερωτηματολόγια του ενός, των δύο ή τριών τομέων που θεωρεί ότι στον πρώτο αυτό κύκλο αξιολόγησης θα πρέπει να διερευνηθούν συστηματικότερα. Επιπλέον, κάθε Σχολική Μονάδα, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές της, μπορεί να προτείνει και άλλους τομείς ή δείκτες και, σε συνεργασία με την επιστημονική επιτροπή, να διαμορφώνει νέες φόρμες και νέα ερωτηματολόγια. Σημειώνουμε ότι εντός του Δεκεμβρίου θα αποσταλούν ενδεικτικά σχέδια δράσης, καθώς και οδηγίες, προκειμένου η κάθε Σχολική Μονάδα να επιλέγει και να διαμορφώνει τα σχέδια δράσης που ταιριάζουν στις ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας του σχολείου.

I. ú ù ÿ ü û ÿ ù û ÿ ù ÿ ü ÿ þ þ ù û ÿ þ ù ü ü

. 1 "/ . / . 1 0# " Œ 1 2 " "ù ü ü 1 2 . 1 $ 0 .. 2 2 Œ ! + 2 1 2 / 2 "0
3 . ! "(0 Œ 2 2010 – ÿ .. 2011) 0 . .) # 0 /* :

1. þ / . / . 1 2 " 0 "0 2 1 2 "0) . 2 #1 $ 0 . #
2. þ / . / . 1 2 "1 # 1 2 . 2 / "0 ! 0 * 1 0 Œ 0 & 2 & 2 #0 Œ . / 0 # 2
* ! #1 2 1 $ 0

0 + #, 0 2 1 2 Œ . !) 0 0 . 2 . ! 3 2 .) 2 . . 1 1 0 2 & / * / -
/ . 1 + # Œ 1 2 " "ù ü ü 0 Œ 2 ! 0) & " 2 & / . / . 1 + Œ 0 ! ! 3 2 .
1 2 Œ ! + 2 2) (« ú . 1)Œ . 1 »), 1 2 Œ . Œ ! 0 2 . 0 . . 2 ! $ 0 2 0 0 .
. Œ) 2 /* / . / . 1 0 $ 0 2 /) 2 "0 /) ! " 1 2 ? qHRÈD"•

Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4

Παρατηρήσεις

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ: Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.3. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Παιδαγωγικών Πρακτικών και Πρακτικών Αξιολόγησης των Μαθητών

Περιγραφή του δείκτη:

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στην οργάνωση και λειτουργία της τάξης και περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των μαθητών. Συνδέεται με παραμέτρους, όπως η διαμόρφωση πλαισίου λειτουργίας, η ανάπτυξη κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος και δράσεων υποστήριξης των μαθητών, η καταγραφή της προόδου των μαθητών, η ποιότητα της αξιολογικής διαδικασίας με την υιοθέτηση ποικίλων αξιολογικών μεθόδων ανάλογα με το αντικείμενο της διδασκαλίας και τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών, με σκοπό την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και τη βελτίωση των μαθητών.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Χρήση ποικίλων στρατηγικών οργάνωσης της τάξης
- Παιδαγωγική σχέση δασκάλου-μαθητή
- Έμφαση στη θετική ενίσχυση
- Χρήση ποικίλων μεθόδων αξιολόγησης
- Συστηματική καταγραφή της προόδου των μαθητών
- Τακτική ενημέρωση των μαθητών για την ποιότητα της εργασίας τους
- Αξιοποίηση των πληροφοριών που προκύπτουν από την αξιολόγηση για ανατροφοδότηση της διδασκαλίας

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των μαθητών στη σχολική τάξη. Η μελέτη παραμέτρων που χαρακτηρίζουν την οργάνωση της τάξης (πλαίσιο λειτουργίας, κλίμα της τάξης, αξιοποίηση του δυναμικού της ομάδας, καταγραφή προόδου των μαθητών, δράσεις ενίσχυσης και υποστήριξης των μαθητών, διαμορφωτική αξιολόγηση, ανατροφοδότηση της διδασκαλίας). Ο εντοπισμός προβλημάτων και αδυναμιών αλλά και η διαπίστωση ικανοποιητικών αποτελεσμάτων ως απόρροια καλών πρακτικών και ομαλής λειτουργίας της σχολικής τάξης.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Οργάνωση του σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο, Ποιότητα της διδασκαλίας, Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη για τους εκπαιδευτικούς και για τους μαθητές. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές :

Εγκύκλιοι – Οδηγίες Αξιολόγησης των μαθητών, Αρχείο Θεμάτων (πρόχειρων διαγωνισμάτων και προαγωγικών-απολυτηρίων εξετάσεων), Πρακτικά Συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Αρχεία τήρησης στοιχείων για τους μαθητές ανά μάθημα και τάξη (είδη αρχείων, είδος πληροφοριών που συλλέγονται, διαδικασίες, χρήση των αρχείων).
Αξιολόγηση μαθητών ανά μάθημα και τάξη (μορφές αξιολόγησης, συχνότητα).
Δράσεις εξατομικευμένης ή διαφοροποιημένης υποστήριξης σε μαθητές (μορφές δράσεων, συχνότητα, πλήθος συμμετεχόντων μαθητών).
Κανονισμοί λειτουργίας σχολικής τάξης (περιεχόμενο, τρόποι εφαρμογής).
Τρόποι διάχυσης της ενημέρωσης προς γονείς και μαθητές, όπως ενημερωτικό δελτίο, πίνακες ανακοινώσεων, σχολική ιστοσελίδα, τηλεφωνικές επαφές (μορφές, περιεχόμενο, συχνότητα).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Στην αρχή της χρονιάς οι μαθητές ενημερώνονται σχετικά με το πλαίσιο και τον κανονισμό λειτουργίας της τάξης.				
Χρησιμοποιούνται ποικίλα οργανωτικά σχήματα στην τάξη (διδασκαλία στο σύνολο της τάξης ως ομάδας, εξατομικευμένη διδασκαλία, διδασκαλία με ομάδες εργασίας) ανάλογα με τους στόχους του μαθήματος και τις ανάγκες του κάθε μαθητή.				
Ο εκπαιδευτικός φροντίζει για την οργάνωση της παιδαγωγικής επικοινωνίας. Διαμορφώνει στην τάξη κλίμα αλληλοκατανόησης, δείχνει σεβασμό στην προσωπικότητα του μαθητή, αντιμετωπίζει με διακριτικότητα ζητήματα πειθαρχίας που τυχόν παρουσιάζονται, ρυθμίζει συγκρούσεις με ορθολογική επιχειρηματολογία.				
Η επικοινωνία δασκάλου/μαθητή καθορίζεται από κανόνες που προκύπτουν μέσα από τη συνεργασία δασκάλου/μαθητή.				
Στην τάξη καλλιεργείται κλίμα συμμετοχικότητας, συνεργασίας και συλλογικότητας. Ο ρόλος που κυρίως ο εκπαιδευτικός υιοθετεί κατά τη διδασκαλία (π.χ. ρόλος συντονιστή) βοηθάει προς αυτή την κατεύθυνση.				
Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει και επιβραβεύει άμεσα και σε συνδυασμό με προηγούμενες επιδόσεις του τη συνεισφορά του κάθε μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία και γενικότερα στη σχολική ζωή.				
Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ποικιλία ή συνδυασμό μεθόδων/τεχνικών αξιολόγησης ανάλογα με τους στόχους και το περιεχόμενο του μαθήματος.				
Χρησιμοποιούνται τρόποι συστηματικής καταγραφής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των μαθητών με στόχο την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή τους για τη βελτίωση της ποιότητας των διαδικασιών διδασκαλίας και μάθησης.				
Τηρούνται αρχεία με στοιχεία που αφορούν την ποιότητα της εργασίας, την πρόοδο, τα επιτεύγματα ή τα προβλήματα στην επίδοση των μαθητών (όχι μόνο αριθμητικά, αλλά και περιγραφικά).				
Οι μαθητές ενημερώνονται τακτικά για την ποιότητα της εργασίας τους, τις επιδόσεις τους και την πρόοδό τους.				
Οι μαθητές συζητούν με τους εκπαιδευτικούς σχετικά με την πρόοδό τους και οι απόψεις τους λαμβάνονται υπόψη.				
Οι πληροφορίες που προκύπτουν από τις ενδιάμεσες αξιολογήσεις αξιοποιούνται για την ανατροφοδότηση της διδασκαλίας και τη βελτίωση				

των μαθητών.				
Παρακολουθείται η ατομική πρόοδος του μαθητή (ή ομάδων μαθητών) και με βάση την πρόοδο αυτή αναπτύσσονται δράσεις εξατομικευμένης ή διαφοροποιημένης υποστήριξης σε μαθητές.				
Οι μαθητές νιώθουν ευχάριστα και άνετα μέσα στην τάξη.				
Οι μαθητές συμμετέχουν στο μάθημα, διατυπώνουν προβληματισμούς και υποστηρίζουν τις προσωπικές τους απόψεις.				
Οι μαθητές ανταποκρίνονται με προθυμία στις εργασίες που τους ανατίθενται και τις ολοκληρώνουν με υπευθυνότητα.				
Στην τάξη επικρατεί κλίμα συνεργασίας και αλληλεγγύης μεταξύ των μαθητών.				
Οι μαθητές συμμετέχουν σε συλλογικές εργασίες και συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες διαφορετικής σύνθεσης και μεγέθους.				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**

Παρατηρήσεις

Ερωτηματολόγιο μαθητών

Για την ανίχνευση της ποιότητας αυτού του δείκτη απαραίτητη κρίνεται και η γνώμη των μαθητών που αποτυπώνει πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται την προσπάθεια του διδάσκοντος, κατά πόσο πείθονται για τη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα της και συμμετέχουν με συγκατάβαση και ενδιαφέρον στη μαθησιακή διαδικασία.

Οι σχετικές ερωτήσεις έχουν ως θέμα τους το περιεχόμενο της διδασκαλίας, τη διδακτική μέθοδο και τις πιθανές δυσκολίες των ίδιων των μαθητών και ΟΧΙ το πρόσωπο του διδάσκοντος.

Πόσο ευχαριστημένοι είστε από:	**1**	**2**	**3**	**4**
Το ενδιαφέρον του μαθήματος που παρακολουθήσατε.				
Την επεξήγηση των δύσκολων σημείων του μαθήματος.				
Την ενθάρρυνση που σας παρείχε ο εκπαιδευτικός κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.				
Τις ευκαιρίες να συμμετάσχετε στο μάθημα.				
Την ατμόσφαιρα που υπήρχε κατά τη διάρκεια του μαθήματος.				
Το φόρτο εργασίας που σας ανατέθηκε για το επόμενο μάθημα.				
Τι κατά τη γνώμη σας ήταν το πιο ανιαρό στη διάρκεια του μαθήματος.				
Τι κατά τη γνώμη σας ήταν το πιο ευχάριστο στη διάρκεια του μαθήματος.				

Σημ. : Το ερωτηματολόγιο προτείνεται να δοθεί από άλλο συνάδελφο στο τέλος μιας διδακτικής ώρας στους μαθητές. Με 2-3 τέτοια ερωτηματολόγια σε διαφορετικά τμήματα ανά διδάσκοντα (εάν αυτό είναι εφικτό) μπορεί να σχηματιστεί μια σχετικά ακριβής εικόνα της γνώμης των μαθητών. Για λόγους δεοντολογίας, **τα ερωτηματολόγια των μαθητών είναι ανώνυμα και τα επεξεργάζεται ο ίδιος ο διδάσκων, ενώ επίσης ο ίδιος κρίνει τον τρόπο που επιθυμεί αυτά να αξιοποιηθούν (αυτογνωσία, διαβούλευση με άλλους συναδέλφους, συγκέντρωση όλων των αποτελεσμάτων ανά ειδικότητα και συγκεντρωτική παρουσίασή τους, κτλ.). Σε καμία περίπτωση, τα αποτελέσματα αυτά δεν θα πρέπει να νοηθούν ως ατομική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού,** αφού μπορούν, και μόνο εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο, να δημοσιοποιηθούν συγκεντρωτικά (και άρα ανώνυμα) για το σύνολο ή επιμέρους ομάδες των εκπαιδευτικών.

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ: Δ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.4. Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων και Παρεμβάσεων

Περιγραφή του δείκτη:

Ο συγκεκριμένος δείκτης περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την εφαρμογή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων στο σχολείο. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες συμπληρώνουν το Πρόγραμμα Σπουδών και υποστηρίζουν σημαντικά την επιστημονική, κοινωνική και πολιτισμική διάσταση του εκπαιδευτικού έργου, καθώς αφορούν στην εφαρμογή καινοτομιών, στην συμμετοχή των μαθητών σε επιστημονικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα και στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Υιοθέτηση καινοτομιών (ανάληψη καινοτόμων πρωτοβουλιών, υποστήριξη καινοτομικών αλλαγών)
- Ανάπτυξη πρωτοβουλιών για οργάνωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων εντός και εκτός σχολείου

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων στο σχολείο. Η μελέτη δραστηριοτήτων που συμπληρώνουν κι ενισχύουν το Πρόγραμμα Σπουδών (συμμετοχή σε προαιρετικά προγράμματα, εφαρμογή καινοτομιών, πολιτιστικές δραστηριότητες, κοινωνικές παρεμβάσεις). Η εξέταση του βαθμού της ενεργού συμμετοχής των μαθητών σε δραστηριότητες που ενισχύουν τον επιστημονικό, κοινωνικό και πολιτισμικό προβληματισμό τους. Η διαπίστωση ελλείψεων και αδυναμιών από την πλευρά του σχολείου, αλλά και της ανάληψης πρωτοβουλιών και εφαρμογής καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Οργάνωση και Διοίκηση του σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές:

Αρχείο αλληλογραφίας με εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς, Εγκύκλιοι με οδηγίες και ενημερωτικό υλικό, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Ημερολόγιο σχολικής ζωής, Ιστότοπος σχολείου, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Προαιρετικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο, όπως Περιβαλλοντική Αγωγή, Αγωγή Υγείας κ.ά., που εκπονούνται στο σχολείο (είδος, αριθμός, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, στόχοι, περιεχόμενο).
Δραστηριότητες μαθητών (είδη, συχνότητα συναντήσεων, τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας, πλήθος συμμετεχόντων).
Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, θεματική εξειδίκευση, διακρίσεις του σχολείου).
Αθλητικές εκδηλώσεις (είδη, συχνότητα, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, διακρίσεις του σχολείου).
Ομιλίες-διαλέξεις (αριθμός, θέμα, προσκεκλημένοι, πλήθος συμμετεχόντων).
Επισκέψεις σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος (αριθμός, θέμα, μάθημα στο οποίο εντάσσονται, πλήθος συμμετεχόντων, δραστηριότητες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την επίσκεψη).
Συμμετοχές σε μαθητικούς διαγωνισμούς (είδη διαγωνισμών, πλήθος συμμετεχόντων, τρόπος υποστήριξης συμμετεχόντων, διακρίσεις).
Εθελοντικές δράσεις οικολογικού χαρακτήρα μαθητών και εκπαιδευτικών (είδη δράσεων, πλήθος συμμετεχόντων, διάρκεια, αποτελέσματα).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Οι εκπαιδευτικοί εναρμονίζονται με τις καινοτομικές αλλαγές που επιτελούνται στη σχολική μονάδα και διευκολύνουν την εφαρμογή τους.				
Οι εκπαιδευτικοί δοκιμάζουν και πειραματίζονται σε νέες μεθόδους υιοθετώντας στη διδακτική πρακτική σύγχρονες επιστημονικές τάσεις.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή σε προαιρετικά εκπαιδευτικά προγράμματα σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.				
Στο σχολείο υποστηρίζονται και ενισχύονται οι πρωτοβουλίες και οι δραστηριότητες των μαθητών.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε Αθλητικές εκδηλώσεις.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη διεξαγωγή ομιλιών-διαλέξεων σε θέματα ειδικού ενδιαφέροντος των μαθητών.				
Στο σχολείο επιδιώκεται η πραγματοποίηση επισκέψεων των μαθητών σε τόπους επιστημονικού ή πολιτιστικού ενδιαφέροντος.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για τη συμμετοχή των μαθητών σε μαθητικούς διαγωνισμούς.				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για εθελοντική δραστηριότητα των μαθητών και των εκπαιδευτικών (περιποίηση σχολικού κήπου, περιβαλλοντικές δράσεις).				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 4ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΤΟΜΕΑΣ: Ε. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης: 4.5. Υποστήριξη της Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Κατάρτισης και Εξέλιξης των Εκπαιδευτικών

Περιγραφή του δείκτη:

Ο συγκεκριμένος δείκτης αναφέρεται στις διαδικασίες και τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο σχολείο για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Περιλαμβάνει επίσης στοιχεία για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου με σκοπό τη βελτίωση της επιστημονικής και παιδαγωγικής τους κατάρτισης στο πλαίσιο των απαιτήσεων του εκπαιδευτικού έργου στο σχολείο.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Ανάπτυξη διαδικασιών στήριξης των εκπαιδευτικών στις επιστημονικές και παιδαγωγικές τους ανάγκες

- Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση της ανάπτυξης επιμορφωτικών προγραμμάτων και της συμμετοχής των εκπαιδευτικών του σχολείου σε αυτά. Η διαπίστωση του βαθμού της συμμετοχής των εκπαιδευτικών ως επιμορφούμενων ή/και ως επιμορφωτών σε προγράμματα επιμόρφωσης. Η διαπίστωση ελλείψεων και αναγκών αλλά και της ανάδειξης καλών πρακτικών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Οργάνωση και Διοίκηση του σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο σχολείο, Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις κ.ά.

3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές :

Αρχείο υπηρεσιακής αλληλογραφίας, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Αρχεία Εκπαιδευτικών, Βιβλίο Πράξεων Διευθυντή, Ημερολόγιο λειτουργίας σχολείου.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Ενδοσχολικές επιμορφώσεις (θεματολογία, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, τρόπος οργάνωσης).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις ως επιμορφούμενοι (είδος επιμόρφωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θεματολογία, φορέας παροχής επιμορφωτικού προγράμματος).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιμορφώσεις ως επιμορφωτές (είδος επιμόρφωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θεματολογία, φορέας οργάνωσης επιμορφωτικού προγράμματος).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια ως σύνεδροι (θέμα συνεδρίου, διάρκεια, φορέας οργάνωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια ως εισηγητές (θέμα συνεδρίου, διάρκεια, φορέας οργάνωσης, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων, θέμα εισήγησης).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε ερευνητικά προγράμματα (θεματολογία ερευνητικών προγραμμάτων, διάρκεια προγράμματος, ερευνητικός φορέας, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).
Συμμετοχές εκπαιδευτικών σε προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων (είδος προγραμμάτων, θεματολογία, διάρκεια, πλήθος συμμετεχόντων, ειδικότητα συμμετεχόντων).

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Στο σχολείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από ειδικούς επιστήμονες με πρωτοβουλία των Σχολικών Συμβούλων.				
Στο σχολείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από ειδικούς επιστήμονες με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων.				
Στο σχολείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από εκπαιδευτικούς του σχολείου.				
Στο σχολείο πραγματοποιούνται ενδοσχολικές επιμορφώσεις από εκπαιδευτικούς άλλων σχολείων.				
Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιμορφωτικά προγράμματα.				
Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον και υποβάλλουν προτάσεις συμμετοχής σε εκπαιδευτικά ερευνητικά προγράμματα.				
Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου εκδηλώνουν ενδιαφέρον συμμετοχής σε επιστημονικά/παιδαγωγικά συνέδρια.				
Το σχολείο δημιουργεί συνθήκες επιτυχίας των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν οι εκπαιδευτικοί για την επαγγελματική τους ανάπτυξη (π.χ. υποστήριξη της δυνατότητας για από κοινού σχεδιασμό της διδασκαλίας, αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών μέσα από συνεργατικές διαδικασίες κ.ά.).				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ 5ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ: Α. ΦΟΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΟΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.1. Παρακολούθηση της Φοίτησης και της Σχολικής Διαρροής

Περιγραφή του δείκτη:

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται στις πρακτικές που αναπτύσσει το σχολείο για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών και την αντιμετώπιση προβλημάτων σχολικής διαρροής. Περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις διαδικασίες παρακολούθησης της φοίτησης των μαθητών και το πλαίσιο των δράσεων που αναλαμβάνονται για την αντιμετώπιση προβλημάτων διαρροής στο σχολείο (απουσίες μαθητών, εγκατάλειψη του σχολείου).

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Εφαρμογή συγκεκριμένων διαδικασιών για τη συστηματική παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών.
- Ύπαρξη διαμορφωμένων πρακτικών (μέτρα, παρεμβάσεις) στο σχολείο για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων φοίτησης και διαρροής

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση προβλημάτων φοίτησης των μαθητών (απουσίες των μαθητών) και εμφάνισης σχολικής διαρροής (εγκατάλειψη του σχολείου). Η εξέταση των διαδικασιών παρακολούθησης της φοίτησης και των πρακτικών αντιμετώπισης της διαρροής από την πλευρά του σχολείου, η εφαρμογή τους και τα αποτελέσματα τους. Η διαπίστωση ελλείψεων και αδυναμιών στις πρωτοβουλίες του σχολείου, αλλά και η ανάδειξη καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Οργάνωση και διοίκηση του σχολείου, Κλίμα και σχέσεις στο σχολείο, Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιμέρους κριτήρια του συγκεκριμένου δείκτη. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) του μαθητικού πληθυσμού και της τοπικής κοινωνίας που συνδέονται με την ανάπτυξη του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα του δείκτη με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές :

Καρτέλες μαθητών, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Βιβλίο φοίτησης, Αρχεία εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Ποσοστό (%) των μαθητών που ήρθαν στο σχολείο με μετεγγραφή σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων μαθητών κατά φύλο και συνολικά.
Ποσοστό (%) των μαθητών που έφυγαν από το σχολείο με μετεγγραφή σε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο σε σχέση με τον αριθμό των εγγεγραμμένων μαθητών κατά φύλο και συνολικά.
Ποσοστό (%) αλλοδαπών μαθητών ανά τάξη που ολοκλήρωσαν επιτυχώς την τάξη.
Ποσοστό (%) μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ανά τάξη που ενσωματώθηκαν επιτυχώς.

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Στο σχολείο προβλέπονται και λειτουργούν αποτελεσματικά διαδικασίες για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών.				
Το σχολείο γνωρίζει ποιοι μαθητές απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα (π.χ. περισσότερο από μια εβδομάδα), καθώς και τους λόγους απουσίας τους.				
Οι μαθητές προσέρχονται έγκαιρα στο μάθημα και παρακολουθούν όλα τα μαθήματα της ημέρας.				
Το σχολείο λαμβάνει μέτρα για την υποστήριξη μαθητών που απουσιάζουν από το σχολείο για μεγάλο χρονικό διάστημα.				
Στο σχολείο λειτουργούν ειδικά προγράμματα για ορισμένες κατηγορίες μαθητών (ενισχυτική διδασκαλία, φροντιστηριακά μαθήματα, τάξη υποδοχής, τμήμα ένταξης).				
Στο σχολείο αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες για την οργάνωση προαιρετικών μαθημάτων.				
Τα ειδικά προγράμματα συμβάλλουν αποτελεσματικά στη μείωση των απουσιών και του αριθμού μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο.				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ: 5ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ: Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.2. Επίδοση και Πρόοδος των μαθητών

Περιγραφή του δείκτη:

Ο δείκτης αυτός περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τις επιδόσεις των μαθητών σε σχέση με τους στόχους και το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών, καθώς και ως προς την πρόοδο που παρουσιάζουν τα επιτεύγματα των μαθητών του διαχρονικά. Η σχολική επίδοση και η πρόοδος των μαθητών συνδέεται με την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και χρησιμοποιείται ως ένα βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος στο σύνολο του.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα των μαθητών ανταποκρίνονται στους στόχους και τα περιεχόμενα του Προγράμματος Σπουδών
- Όλοι οι μαθητές –χαμηλής, μέσης, υψηλής επίδοσης– παρουσιάζουν πρόοδο σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματά τους
- Η διαφορά στις επιδόσεις μεταξύ των λιγότερο και των περισσότερο ικανών μαθητών μειώνεται κατά τη διάρκεια της χρονιάς

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη:

1. Η διερεύνηση των επιτευγμάτων και της προόδου των μαθητών. Η προσέγγιση παραμέτρων που επηρεάζουν τις επιδόσεις και την πρόοδο των μαθητών. Η διαμόρφωση πρακτικών βελτίωσης των επιδόσεων και ενίσχυσης της προόδου των μαθητών από την πλευρά του σχολείου. Η διαπίστωση ελλείψεων σε θετικές πρωτοβουλίες, αλλά και η ανάδειξη των καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών, Ποιότητα της διδασκαλίας, Κλίμα και σχέσεις στο σχολείο, Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στα επιτεύγματα (επιδόσεις σε μαθήματα, ατομικές και ομαδικές εργασίες, ανάπτυξη πρωτοβουλιών, συνεργασίες κ.ά.) και την πρόοδο των μαθητών. Εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τις πρακτικές του σχολείου, καθώς και τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού που συνδέονται με τις διαφοροποιήσεις του συγκεκριμένου δείκτη. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές :

Ηλεκτρονικά αρχεία προόδου των μαθητών, Καρτέλες μαθητών, Πρακτικά συνεδριάσεων Συλλόγου Διδασκόντων, Αρχεία Εκπαιδευτικών.

Εργαλεία :

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη

Μπορούν να αξιοποιηθούν όσα στοιχεία κρίνονται απαραίτητα από τα δεδομένα του σχολείου. Μπορεί να καταγραφεί η επίδοση (μ.ο.) των μαθητών κατά μάθημα, τάξη και φύλο, σύμφωνα με τις ισχύουσες μορφές βαθμολόγησης (περιγραφική και αριθμητική). Μπορεί να διερευνηθεί η διασπορά των επιδόσεων των μαθητών κατά μάθημα και τάξη από το μ.ο. των μαθημάτων της τάξης.

Μπορούν επίσης να διερευνηθούν ποσοστά μαθητών που βελτίωσαν τις επιδόσεις τους κατά τη διάρκεια της χρονιάς και ποσοστά μαθητών που βελτίωσαν τις επιδόσεις τους από τάξη σε τάξη.

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα των μαθητών ανταποκρίνονται στους στόχους και τα περιεχόμενα του Προγράμματος Σπουδών.				
Όλοι οι μαθητές –χαμηλής, μέσης, υψηλής επίδοσης– παρουσιάζουν πρόοδο σε σχέση με προηγούμενα επιτεύγματά τους.				
Η διαφορά στις επιδόσεις μεταξύ των λιγότερο και των περισσότερο ικανών μαθητών μειώνεται κατά τη διάρκεια της χρονιάς.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της προόδου και των επιδόσεων των μαθητών/τριών.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις για την υποστήριξη ειδικών περιπτώσεων μαθητών/τριών σε ζητήματα ενίσχυσης της μάθησης και βελτίωσης των επιδόσεων.				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**
Παρατηρήσεις				

ΠΕΔΙΟ: 5ο : ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΟΜΕΑΣ: Γ. ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Δείκτης Αξιολόγησης: 5.3. Ενισχυτικές, Υποστηρικτικές και Αντισταθμιστικές Παρεμβάσεις

Περιγραφή του δείκτη :

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται στην επίτευξη στόχων του σχολείου, όπως η βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου, η ανάπτυξη των κοινωνικών-συμμετοχικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η καλλιέργεια δημοκρατικών στάσεων και αξιών (ισότητα, αλληλεγγύη, σεβασμός της διαφοράς) με σκοπό την αποτελεσματική προετοιμασία, για την ενεργό συμμετοχή των μαθητών/τριών στα κοινά ως υπεύθυνων και δημοκρατικών πολιτών. Συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στις πρακτικές του σχολείου για την ενίσχυση και τη βελτίωση της ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των μαθητών/τριών. Προσεγγίζεται η ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και η προστασία των δικαιωμάτων τους αποτελεί βασικό στόχο της εκπαίδευσης.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Παροχή ευκαιριών για ατομική, κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών –για διαμόρφωση υπεύθυνων, ενεργών και δημοκρατικών πολιτών.
- Λειτουργία ειδικών προγραμμάτων για ορισμένες κατηγορίες μαθητών (ολοήμερο πρόγραμμα, ενισχυτική διδασκαλία, τάξεις υποδοχής, τμήματα ένταξης)

Σκοπός / Αντικείμενο διερεύνησης του δείκτη :

1. Η διερεύνηση των πρακτικών του σχολείου με σκοπό την ατομική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών/τριών. Η εξέταση των δράσεων που αναπτύσσονται στο σχολικό περιβάλλον και ενισχύουν την κοινωνική και πολιτική συνειδητοποίηση των μαθητών/τριών. Η μελέτη πρωτοβουλιών και αντισταθμιστικών παρεμβάσεων με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του κοινωνικού αποκλεισμού, την εξάλειψη φαινομένων της σχολικής βίας, τον περιορισμό της ξενοφοβίας και τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας με βάση τις αρχές της διαπολιτισμικής αγωγής. Η διαπίστωση προβλημάτων στο χώρο του σχολείου, ελλείψεων σε θετικές πρωτοβουλίες του σχολείου, αλλά και η ανάδειξη των καλών πρακτικών.
2. Η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν το συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως Οργάνωση και Διοίκηση του Σχολείου, Κλίμα και Σχέσεις στο Σχολείο, Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών κ.ά.
3. Η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Μέθοδος Εργασίας:

Τα μέλη των ομάδων εργασίας, αξιοποιώντας τα αρχεία του σχολείου και των εκπαιδευτικών, συλλέγουν και επεξεργάζονται στοιχεία που αφορούν στις πρακτικές στο χώρο του σχολείου (λειτουργία μαθητικής κοινότητας, ανάπτυξη πρωτοβουλιών και οργάνωση δραστηριοτήτων από τους μαθητές, συνεργασίες εκπαιδευτικών-μαθητών). Παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τις πρακτικές του σχολείου, καθώς και τα ιδιαίτερα (κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά) χαρακτηριστικά του μαθητικού πληθυσμού που συνδέονται με τις παραμέτρους του συγκεκριμένου δείκτη. Επίσης, παρατηρούν, εξετάζουν, αναλύουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα με τα αποτελέσματα άλλων δεικτών. Διαμορφώνουν εργαλεία διερεύνησης (ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης κ.ά.) των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη. Διερευνούν την προτεραιότητα του δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες και την πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη Σχολική Μονάδα.

Πηγές:

Βιβλίο Πράξεων Διευθυντή, Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων, εκπαιδευτικοί. κ.ά.

Εργαλεία:

Φόρμες καταγραφής δεδομένων του σχολείου, ερωτηματολόγια, σχέδια συνέντευξης, σχέδια παρατήρησης κ.ά.

Ενδεικτικά ποσοτικά στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη
Συμμετοχή των μαθητών σε προγράμματα δράσης κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου στην τοπική κοινωνία (αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο, πλήθος συμμετεχόντων μαθητών).
Ομιλίες, διαλέξεις ειδικών επιστημόνων στους μαθητές στο χώρο του σχολείου (θεματολογία, συχνότητα, πλήθος συμμετεχόντων).
Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα σχολεία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (αριθμός, διάρκεια, περιεχόμενο).
Εθελοντικές δράσεις των μαθητών και των εκπαιδευτικών (είδη δράσεων, πλήθος συμμετεχόντων, διάρκεια, αποτελέσματα).
Ανάπτυξη μορφών επικοινωνίας του σχολείου, όπως έκδοση σχολικής εφημερίδας, ενημέρωση σχολικής ιστοσελίδας, ενημερωτικά έντυπα κ.ά. (μορφές, περιεχόμενο, συχνότητα).
Περιστατικά βίας μεταξύ συμμαθητών που απασχόλησαν το Σύλλογο Διδασκόντων ή τη Διεύθυνση του σχολείου (αριθμός, συχνότητα, πλήθος συμμετεχόντων).
Περιστατικά αλληλεγγύης μεταξύ συμμαθητών (περιγραφή, πλήθος συμμετεχόντων μαθητών, αποτελέσματα).

Πρόσθετα στοιχεία
Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, επιλέγουν και επεξεργάζονται δεδομένα για τη διερεύνηση των κριτηρίων του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας.

Παρατηρήσεις

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	1	2	3	4
Η ατομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη των μαθητών αποτελεί ένα βασικό θέμα προβληματισμού και συζήτησης μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου.				
Το σχολείο αναπτύσσει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κατανόηση, την προστασία και την άσκηση των δικαιωμάτων των μαθητών/τριών στο σχολείο και την κοινωνία.				
Στο σχολείο μας εκδηλώνονται σπάνια συγκρούσεις μεταξύ των μαθητών/τριών.				
Οι μαθητές/τριες του σχολείου μας είναι ενωμένοι και δεν χωρίζονται σε αντιμαχόμενες «παρέες».				
Όλοι οι μαθητές/τριες στο σχολείο μας γίνονται αποδεκτοί από τους συμμαθητές τους ανεξάρτητα από την εθνική τους καταγωγή, το χρώμα τους ή τις μαθησιακές δυσκολίες που έχουν.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καλλιέργεια δεξιοτήτων, στάσεων και αξιών, ώστε οι μαθητές να συμμετέχουν ως υπεύθυνοι και ενεργοί πολίτες σε μια δημοκρατική κοινωνία.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μαθητών.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την καταπολέμηση των διαχωρισμών και του αποκλεισμού και την ενδυνάμωση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών.				
Οι προσπάθειες του σχολείου να προσφέρει σε όλους τους μαθητές ίσες ευκαιρίες μάθησης είναι αποτελεσματικές.				
Το σχολείο αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και δράσεις με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας μαθητών και γονέων στο έργο του σχολείου.				
Πρόσθετα ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη	**1**	**2**	**3**	**4**

Παρατηρήσεις